

บทที่ 4

หลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงาน

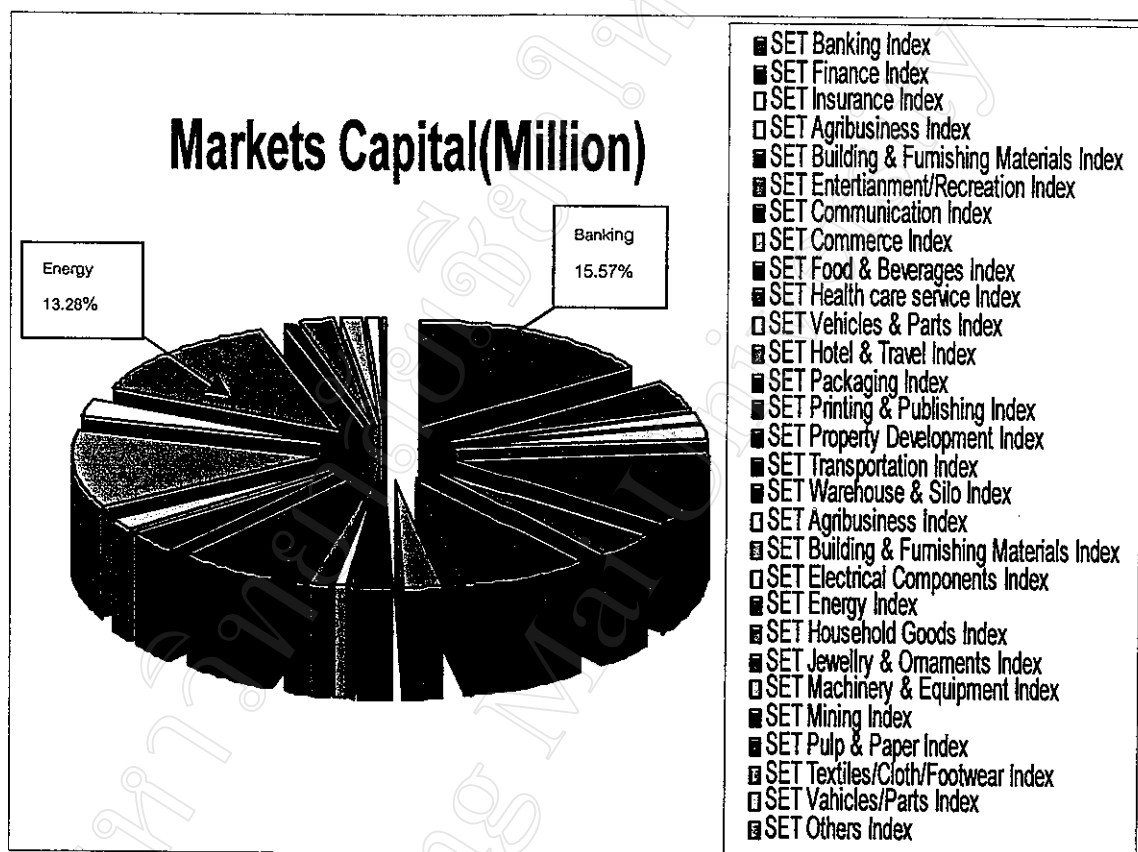
4.1 ภาพรวมของหลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงาน

พลังงานที่ไทยผลิตได้ในปัจจุบัน ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน น้ำมันดิบ คอนเดนเสท และไฟฟ้าพลังงานน้ำ สำหรับการใช้งานก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน และไฟฟ้าพลังงานน้ำถูกใช้เป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตกระแสไฟฟ้า ส่วนคอนเดนเสทถูกใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นต้นและถูกใช้เป็นเชื้อเพลิง และน้ำมันดิบถูกใช้เพื่อการขนส่งคมนาคม

หลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงานเป็นหลักทรัพย์ที่มีศักยภาพที่โดดเด่นมากกลุ่มหนึ่ง ที่นักลงทุนควรให้ความสนใจ เพราะพลังงานเป็นปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ สาขา ทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และอื่นๆ ในแง่ของการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมพลังงาน จากข้อมูลในอดีตช่วงปี พ.ศ. 2529-2535 ในช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศขยายตัว ประมาณร้อยละ 8-10 ต่อปี ความต้องการใช้พลังงานของประเทศสูงขึ้นตามไปด้วยถึง 1.3-1.5 เท่าของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2544) เมื่อพิจารณาสัดส่วนเทียบกับสัดส่วนมูลค่ารวมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หลักทรัพย์กลุ่มพลังงานเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าตลาดรวมของกลุ่มคิดเป็นประมาณ 13.28% ของมูลค่าตลาดรวมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งคิดเป็นอันดับสองรองจากกลุ่มธนาคาร (รูปที่ 4.1) นอกจากนี้แล้วหลักทรัพย์กลุ่มพลังงานเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่มีปัจจัยพื้นฐานดี การประกาศผลการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีอัตราผลตอบแทนจากการจ่ายเงินปันผลอยู่ในระดับที่น่าสนใจ

ปัจจุบันหลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงานที่จดทะเบียนเป็นหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีทั้งหมด 9 หลักทรัพย์ ได้แก่ 1. บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) 2. บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) 3. บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) 4. บริษัท ลานนารีเซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) 5. บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) 6. บริษัทปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) 7. บริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) 8. บริษัทสยามสหบริการ จำกัด (มหาชน) และ 9. บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพฯ จำกัด (มหาชน)

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษา เพียง 8 หลักทรัพย์แรกเท่านั้น ส่วนหลักทรัพย์ บริษัทบริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพฯ จำกัด (มหาชน) ไม่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ เพราะมีจำนวนคำสั่งเกต (ราคาปิดรายสัปดาห์) ไม่เพียงพอต่อการทำวิจัย

รูปที่ 4.1 : สัดส่วนของมูลค่าตลาดรวมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแบ่งตามกลุ่มธุรกิจ
ที่มา : Reuters (2002 : Online)

4.2 ลักษณะและผลประกอบการของหลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงาน

รายละเอียดและข้อมูล พื้นฐานของแต่ละหลักทรัพย์ในบทนี้รวบรวมจากศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนบทวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันรวบรวมและสังเคราะห์จากบทวิเคราะห์ โดย บจล. กิมเอ็ง

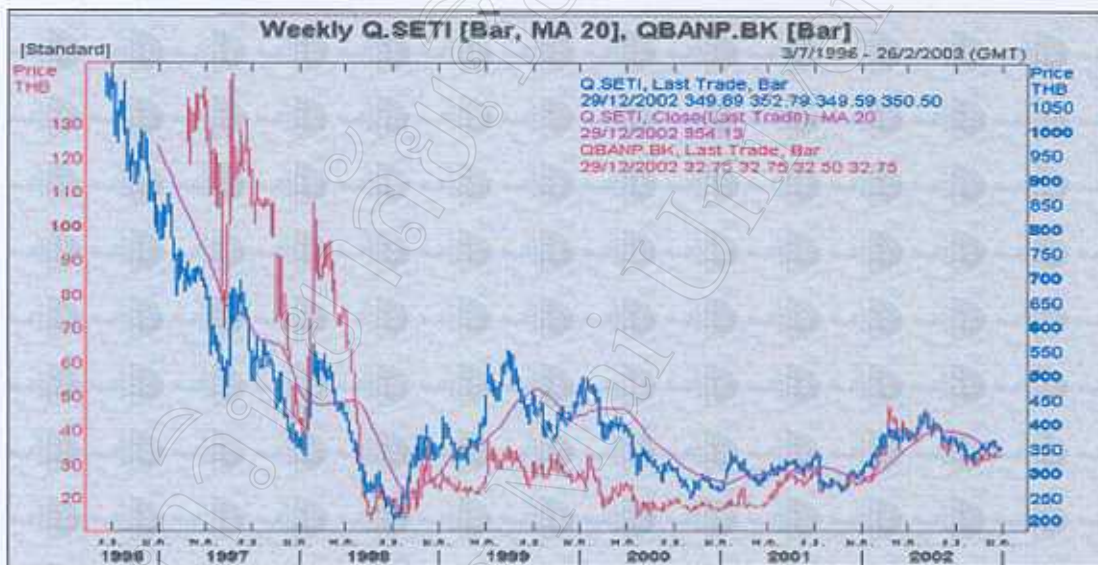
4.2.1 บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)

Banpu Public Company Limited ชื่อย่อ BANPU

บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงาน โดยมีธุรกิจหลักที่สำคัญ 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจถ่านหินและแร่ และธุรกิจไฟฟ้า

ในด้านธุรกิจถ่านหิน BANPU เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายถ่านหินเอกชนรายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีแหล่งผลิตถ่านหินในประเทศไทย 3 แหล่ง คือ เหมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เหมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และเหมืองเชียงม่วน จังหวัดพะเยา และแหล่งผลิตถ่านหินในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย คือ แหล่ง Jorong เกาะกาลิมันตัน ซึ่งเริ่มทำการผลิตในเชิงพาณิชย์ ตั้งแต่ปี 2540 และแหล่ง Mampun Pandan เกาะสุมาตรา ซึ่งอยู่ในระหว่างขั้นตอนการสำรวจ

ในด้านธุรกิจแร่ BANPU เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายแร่อุตสาหกรรม ได้แก่ แร่ดินขาว ดินบอลเคลย์ และแร่แคลเซียมคาร์บอเนต อีกทั้งยังมีการให้บริการทำเรือที่แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งบริษัทฯ ได้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แทน ดัชนีราคาหลักทรัพย์ BANPU รายสัปดาห์ (QBANP.BK:1ITM) แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 1996-2002)
 ด้านขวา แทน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI:บาท)

รูปที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ BANPU กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 ที่มา : Reuters (2002 : Online)

ในด้านธุรกิจไฟฟ้า BANPU ได้ร่วมในการพัฒนาและลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้าเอกชนตามโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (Independent Power Producer – IPP) 2 โครงการ ได้แก่ โรงไฟฟ้าบริษัท ไดร เอนเนอจี จำกัด (ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 37.5 ของทุนชำระแล้ว) และ โรงไฟฟ้า บริษัท บีแอลซีพี เพาเวอร์ จำกัด (ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 50 ของทุนชำระแล้ว) (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม พ.ศ. 2545 BANPU มีมูลค่าตลาดรวม 2,574.50 ล้านบาท (สองพันห้าร้อยเจ็ดสิบล้านห้าแสนบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมกับหุ้นในกลุ่มพลัง

งานเป็นร้อยละ 0.97 ยอดขายในปี 2545 คือ 698.4 ล้านบาท (หกร้อยเก้าสิบล้านแปดแสนบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 1,811.90 ล้านบาท (หนึ่งพันแปดร้อยสิบเอ็ดล้านเก้าแสนบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 3.1 อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร (PE) มีค่า 18.08 และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 0.82 ถือว่าเป็นหุ้นประเภท Defensive นั่นคือการเปลี่ยนแปลงของราคาช้ากว่าการปรับตัวของตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: 2545)

ปัจจุบัน BANPU มีสัดส่วนการขายด้านหินในตลาดปัจจุบัน อยู่ประมาณ 50% ที่เหลือเป็นสัญญาซื้อขายระยะยาว แม้ว่ายอดขายด้านหินในประเทศของบริษัทจะมีแนวโน้มทรงตัวต่อยอดขายด้านหินต่างประเทศของบริษัท โดยเฉพาะเหมืองอินโดนีงก็มีแนวโน้มที่สดใส โดยปัจจุบันมีสัญญาซื้อขายระยะยาวล่วงหน้าอยู่ 3 ปี บริษัทคาดว่าในปี 2546 จะสามารถทำยอดขายด้านหินได้ 15 ล้านตัน และในปี 2548 เป็น 18 ล้านตัน จาก ปี 2544-45 มียอดขายอยู่เพียง 5.5 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นการเติบโตที่ก้าวกระโดดหลังจากที่ได้รวมเหมืองอินโดโคลเข้ามาในปีที่ผ่านมา นอกจากยอดขายที่เพิ่มขึ้นแล้วอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทก็ยังปรับตัวดีขึ้นอีกด้วย โดยล่าสุดบริษัทสามารถทำอัตรากำไรขั้นต้นได้ 28% และคาดว่าแผนการลดต้นทุนจะช่วยให้บริษัทสามารถมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มสูงขึ้นเป็น 30% ได้ภายในปี 2546 (บทวิเคราะห์ของบจล.กิมเอ็ง, มกราคม 2546)

4.2.2 บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

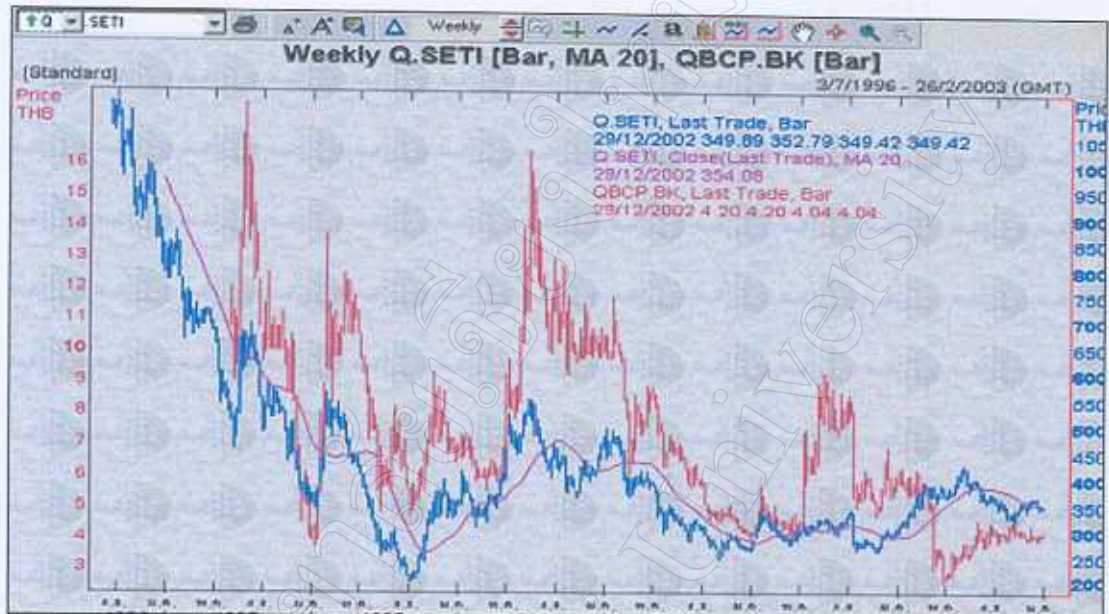
Bangchak Petroleum Public Company Limited ชื่อย่อ BCP

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง โดยจำหน่ายผ่านสถานีบริการภายใต้เครื่องหมายการค้าของบริษัท จำหน่ายให้ผู้ใช้ตรงในภาคขนส่ง สายการบิน เรือเดินสมุทร ภาคก่อสร้าง ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และการจำหน่ายผ่านผู้ค้าน้ำมัน รายใหญ่ รายเล็ก และลูกค้ารายย่อยทั่วไป

BCP มีทุนจดทะเบียน 7,720 ล้านบาท (เจ็ดพันเจ็ดร้อยยี่สิบล้านบาท) มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่คือกระทรวงการคลัง (ร้อยละ48) และ บริษัท ปตท.จำกัด มหาชน (ร้อยละ 24) นอกจากนี้ BCP ถือหุ้นของ บริษัทบางจากกรีนเนท จำกัด (ร้อยละ49) บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด (ร้อยละ11) (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 มีมูลค่าตลาดรวม 2,188.50 ล้านบาท (สองพันหนึ่งร้อยแปดสิบล้านห้าแสนบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมกับหุ้นในกลุ่มพลังงานเป็นร้อยละ 0.82 ยอดขายในปี 2545 คือ 38,308 ล้านบาท (สามหมื่นแปดพันสามร้อยแปดล้านบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 26.47 ล้านบาท (ยี่สิบล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นบาท) อัตราส่วน

ราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 0.88 ซึ่งถือว่าต่ำกว่ามูลค่าหุ้นตามบัญชี และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 1.25 เป็นหุ้นประเภท Aggressive การเปลี่ยนแปลงของราคาเร็วกว่าการปรับตัวของราคาตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545)

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แทน ดัชนีหลักทรัพย์ BCP รายสัปดาห์ (QBCP.BK:บาท)

แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 1996-2002)

ด้านขวา แทน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ BCP กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา: Reuters (2002 : Online)

BCP ประกาศผลการดำเนินงานประจำปี 2545 ออกมามีกำไรสุทธิ 538 ล้านบาท (ห้าร้อยสามสิบแปดล้านบาท) จากที่ในปี 2544 มีผลขาดทุนสุทธิถึง 2,987 ล้านบาท (สองพันเก้าร้อยแปดสิบเจ็ดล้านบาทถ้วน) การที่บริษัทสามารถพลิกจากขาดทุนมาเป็นกำไรได้นั้นก็เนื่องมาจากบริษัทได้รับประโยชน์จากการขายสินค้าคงคลังสินค้าในช่วงที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น ตามความกังวลเกี่ยวกับภาวะสงครามระหว่างอเมริกากับอิรัก ซึ่งส่งผลให้ค่าการกักตุนและค่าการตลาดของบริษัทปรับตัวดีขึ้นจากการที่ผลประกอบการในปี 2545 BCP สามารถประมาณการผลการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มขึ้นจากขาดทุน 204 ล้านบาทมาเป็นกำไร 67 ล้านบาท แต่บริษัทยังคงมีภาระหนี้สินอยู่มากฐานะการเงินยังไม่แข็งแรง และผลการดำเนินงานค่อนข้างจะอิงกับการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันซึ่งมีความผันผวนสูง (บทวิเคราะห์ของบจล.กิมเอ็ง, กุมภาพันธ์ 2546)

4.2.3 บริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)

Electricity Generating Public Company Limited ชื่อย่อ EGCMP

บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจเป็นบริษัทโฮลดิ้ง ถือหุ้นในบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจหลักในการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับหน่วยงานรัฐบาลทั้ง ภายในและภายนอกประเทศ และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า มีบริษัทย่อย 2 แห่ง ซึ่งถือหุ้นอยู่ร้อยละ 99.99 และเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าที่มีนัยสำคัญต่อบริษัท ได้แก่ บริษัท ผลิตไฟฟ้าระยอง จำกัด และบริษัท ผลิตไฟฟ้าขอนแก่น จำกัด นอกจากนี้ EGCMP ยังได้ ลงทุนในกิจการร่วมค้าอีก 3 แห่ง ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเช่นกัน ได้แก่ บริษัท เอ็กโก ร่วมทุนและพัฒนา จำกัด บริษัท กอล์ฟ อีเล็คทริก จำกัด (มหาชน) และ Conal Holdings Corporation (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แทน ดัชนีหลักทรัพย์ EGCMP รหัสสปีดาร์ (QEGCO.BK:บาท) แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 1996-2002)

ด้านขวา แทน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรหัสสปีดาร์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ EGCMP กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา : Reuters (2002 : Online)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 EGCMP มีมูลค่าตลาดรวม 19,536 ล้านบาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันห้าร้อยสามสิบล้านบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมเทียบกับหุ้นในกลุ่ม

พลังงานเป็นร้อยละ 7.34 ยอดขายในปี 2545 คือ 9,459.7 ล้านบาท (เก้าพันสี่ร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 33,809 ล้านบาท (สามหมื่นสามพันแปดร้อยเก้าล้านบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 1.06 อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร (PE) มีค่า 4.91 และ ค่าเบต้าที่ได้มีค่า 0.64 ถือว่าเป็นหุ้นประเภท Defensive การเปลี่ยนแปลงของราคาต่ำกว่าการปรับตัวของราคาตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545)

EGCOMP ประกาศผลการดำเนินงานประจำปี 2545 ออกมามีกำไรสุทธิ 2,958 ล้านบาท (สองพันเก้าร้อยห้าสิบล้านบาท) เพิ่มขึ้น 1% เทียบกับผลการดำเนินงานประจำปี 2544 เนื่องจากบริษัท ได้บันทึกส่วนแบ่งผลขาดทุนจากบริษัทร่วมในการพัฒนา โครงการน้ำเหินจำนวน 125 ล้านบาท (หนึ่งร้อยยี่สิบล้านบาท) ในขณะที่บริษัทร่วมอย่างบริษัท อมตะ-เอ็ก โก เพาเวอร์ (AEP) กับบริษัท อมตะ เพาเวอร์ เอส โกล เซอร์วิส (AMESCO) มีผลกำไรที่ดียิ่งขึ้นสามารถทำส่วนแบ่งกำไรได้ 53 ล้านบาท (ห้าสิบล้านบาท) ให้กับ EGCOMP (บทวิเคราะห์ของบจล. กิมเฮ็ง, มีนาคม 2546)

ต้นทุนการดำเนินงานในปี 2545 เพิ่มสูงขึ้น 22% เมื่อเทียบกับปี 2544 เนื่องจากผลของค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงที่เพิ่มขึ้น และยังมีต้นทุนขายของบริษัท อมตะ เพาเวอร์บางปะกง (APB) ซึ่งเริ่มรับรู้จำนวน 175 ล้านบาท (หนึ่งร้อยเจ็ดสิบล้านบาท) ในปีที่ผ่านมา นอกจากนั้นแล้ว EGCOMP ยังได้มีการบันทึกสำรองการค้ำของเงินลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าบนอกจำนวน 342 ล้านบาท ซึ่งโครงการดังกล่าวได้มีการเลื่อนการก่อสร้างออกไป 2 ปี จากกำหนดการเดิม ทำให้มีความไม่แน่นอนและความเสี่ยงในการพัฒนา บริษัทจึงได้ทำการตั้งสำรองไว้ก่อนตามนโยบายบัญชีอย่างอนุรักษนิยม บริษัทจะเริ่มรับรู้รายได้จากโครงการ ทีแอลพี โกลเจน และร้อยเอ็ดกรีน ที่มีกำหนดขายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ในเดือนมกราคมและเมษายน 2546 ตามลำดับ โครงการใหม่ในระยะสั้นของบริษัท ได้แก่การขายกำลังการผลิตจำนวน 300 เมกกะวัตต์ ของโรงไฟฟ้าขนอม ซึ่งคาดว่าจะใช้เงินลงทุนประมาณ 350,000 (สามแสนห้าหมื่น) เหรียญสหรัฐ/เมกกะวัตต์ หรือคิดเป็นเงินลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 4,500 ล้านบาท (สี่พันห้าร้อยล้านบาท) โดยจะใช้เงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงินเป็นหลัก (บทวิเคราะห์ของบจล. กิมเฮ็ง, มีนาคม 2546)

4.2.4 บริษัท ลานนา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)

Lanna Resources Public Company Limited ชื่อย่อ LANNA

ประกอบธุรกิจหลักในการผลิตและจำหน่ายถ่านหิน จำหน่ายถ่านหินทั้งที่ผลิตจากแหล่งในประเทศ และถ่านหินที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยมีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 13 มี

เหมืองถ่านหินในประเทศจำนวน 2 แห่ง คือเหมืองป่าคา จังหวัดลำพูน และเหมืองหนองห้วยปลิง จังหวัดเพชรบุรี และมี PT. LANNA HARITA INDONESIA (ซึ่ง LANNA ถือหุ้นทางอ้อมคิดเป็นร้อยละ 63.33 ของทุนจดทะเบียน) ประกอบกิจการทำเหมืองถ่านหินในประเทศอินโดนีเซีย

ทุนจดทะเบียนเป็นหุ้นสามัญจำนวน 35,000,000 หุ้น (สามสิบล้านหุ้น) มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท คิดเป็นมูลค่าหุ้นทั้งสิ้น 350,000,000 บาท (สามร้อยห้าสิบล้านบาท) ซึ่งได้เรียกชำระเต็มมูลค่าหุ้นแล้ว บริษัทฯ ไม่มีข้อผูกพันใดๆ เกี่ยวกับการออกหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิ หลักทรัพย์แปลงสภาพ หุ้นกู้ และหรือตราสารหนี้อื่นที่ออกจำหน่ายแล้ว และที่ยังไม่ได้ออกจำหน่ายคงค้างอยู่ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แทน ดัชนีหลักทรัพย์ LANNA รายสัปดาห์ (QLANN.BK:บาท) แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 1996-2002)
ด้านขวา แทน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ LANNA กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา : Reuters (2002 : Online)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 LANNA มีมูลค่าตลาดรวม 1,298.80 ล้านบาท (หนึ่งพันสองร้อยเก้าสิบล้านแปดแสนบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมเทียบกับหุ้นในกลุ่มพลังงานเป็นร้อยละ 0.49 ยอดขายในปี 2545 คือ 1,143.5 ล้านบาท (หนึ่งพันหนึ่งร้อยสี่สิบล้านบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 2,122.8 ล้านบาท (สองพันหนึ่งร้อยยี่สิบล้านบาท)

แปดแสนบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 0.855 ซึ่งถือว่าต่ำกว่ามูลค่าทางบัญชี อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร (PE) มีค่า 2.27 และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 0.79 ถือว่าเป็นหุ้นประเภท Defensive การเปลี่ยนแปลงของราคาต่ำกว่าการปรับตัวของราคาตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545)

LANNA เป็นหนึ่งในหลายบริษัทที่ได้รับผลดีจากการฟื้นตัวของภาคการก่อสร้าง ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทเป็นผู้ขายถ่านหินให้กับผู้ผลิตปูนซีเมนต์ เพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตปูน ปัจจุบัน LANNA ถือเป็นผู้ผลิตถ่านหินรายใหญ่ที่สุดอันดับ 2 ของประเทศรองจาก BANPU เมื่อปลายปี 2544 LANNA มีปริมาณสำรองถ่านหินในประเทศเหลืออยู่ 1.7 ล้านตัน ซึ่งคาดว่าปริมาณดังกล่าวจะถูกผลิตจนหมดภายในปี 2546 ซึ่งการปิดเหมืองหญ้าปล้อง และเหมืองป่าคาภายในปี 2546 หมายความว่าบริษัทจะต้องพึ่งพิงการขาย ถ่านหินจากเหมือง ในอิน โดนีเซียเพียงอย่างเดียวเท่านั้น (บทวิเคราะห์ของบจล. กิมเอ็ง, กันยายน 2545)

ปัจจุบัน LANNA มีเหมืองถ่านหินในประเทศอิน โดนีเซียอยู่ 2 แห่งคือ PT Lanna Harita และ PT Kaltim Batumanuggal ซึ่งเหมืองแรกได้มีการผลิตไปแล้วเมื่อปลายปี 2544 โดยมีปริมาณการผลิต 119,000 ตัน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 1 ล้านตันในปีนี้และ 2 ล้านตันในปีหน้า ในจำนวนการผลิตดังกล่าว 50% จะถูกนำเข้ามายังในประเทศไทย สำหรับเหมืองแห่งที่ 2 ได้วางแผนที่จะเริ่มผลิตเชิงพาณิชย์จำนวน 1.5 ล้านตันต่อปีในปี 2546 (บทวิเคราะห์ของบจล. กิมเอ็ง, กันยายน 2545)

4.2.5 บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

PTT Petroleum Public Company Limited ชื่อย่อ PTT

บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการก๊าซธรรมชาติแบบครบวงจร (Integrated Gas Company) มีบทบาทสำคัญในธุรกิจการจัดจำหน่ายและการค้าปลีกผลิตภัณฑ์น้ำมันและปิโตรเคมี และมีการลงทุนในธุรกิจการกลั่นและปิโตรเคมีในประเทศไทย

โครงสร้างการดำเนินงานธุรกิจของ PTT แบ่งออกเป็นธุรกิจหลัก และธุรกิจการลงทุนดังต่อไปนี้

A) ธุรกิจหลัก ประกอบด้วย

A1) ธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ประกอบด้วยหน่วยธุรกิจก๊าซธรรมชาติซึ่งทำหน้าที่จัดหาก๊าซธรรมชาติจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขนส่งก๊าซผ่านระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ แยกก๊าซธรรมชาติ และจัดจำหน่าย ส่วนการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติดำเนินการโดยบริษัท

ย่อย คือ บริษัท ปตท. สำรวจ และผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) และมีการลงทุนในบริษัทในกลุ่มที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติอีกด้วย

A2) ธุรกิจน้ำมัน การดำเนินธุรกิจน้ำมันของ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมัน และการค้าสากล ซึ่งรวมถึงการนำเข้าและการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำมันและปิโตรเคมี และมีการลงทุนในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับน้ำมันอีกด้วย

B) ธุรกิจการลงทุน

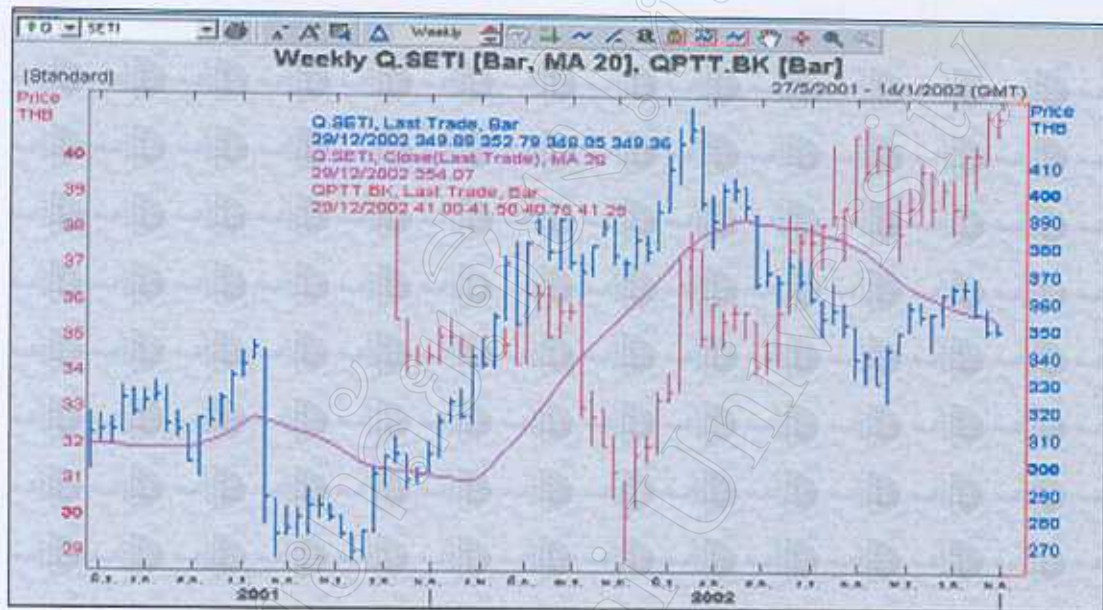
PTT มีเงินลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ โดยลงทุนในธุรกิจการกลั่นและปิโตรเคมีเป็นส่วนใหญ่ PTT ได้เข้าร่วมลงทุนในธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันผ่านบริษัทในเครือรวมทั้งสิ้น 4 บริษัท ได้แก่ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (โรงกลั่นไทยออยล์) บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด (โรงกลั่นระยอง) บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (โรงกลั่นสตาร์) และ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (โรงกลั่นบางจาก) โดยปตท. มีสัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ 49.99 ร้อยละ 36 ร้อยละ 36 และ ร้อยละ 24.29 ของบริษัทดังกล่าวตามลำดับ โดย PTT.ขายน้ำมันดิบที่ จัดหาจากแหล่งในประเทศและต่างประเทศให้กับ 4 บริษัทข้างต้น โดยน้ำมันดิบจากแหล่งในประเทศทั้งหมดจะขายให้กับโรงกลั่นไทยออยล์และโรงกลั่นบางจาก นอกจากการขายน้ำมันดิบให้กับ 4 บริษัทข้างต้น PTT ได้มีการซื้อผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปจาก 4 บริษัท และจำหน่ายต่อให้แก่ลูกค้าโดยกลุ่มธุรกิจน้ำมัน โดยทั่วไปแล้ว ปริมาณผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปที่ ปตท.รับซื้อจะอ้างอิงกับตัวเลขสัดส่วนการถือหุ้นของ PTT ในบริษัทนั้น ๆ

PTT มีทุนจดทะเบียน 28,500 ล้านบาท (สองหมื่นแปดพันห้าร้อยล้านบาท) ซึ่งเป็นทุนที่ชำระแล้วทั้งหมด โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (ร้อยละ 69.3) (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 PTT มีมูลค่าตลาดรวม 115,720 ล้านบาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยยี่สิบล้านบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมเทียบกับหุ้นในกลุ่มพลังงานเป็นร้อยละ 43.46 ยอดขายในปี 2545 คือ 294,240 ล้านบาท (สองแสนเก้าหมื่นสี่พันสองร้อยสี่สิบล้านบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 287,490 ล้านบาท (สองแสนแปดหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยเก้าสิบล้านบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 5.32 อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร (PE) มีค่า 8.3 และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 0.31 ซึ่งถือว่าต่ำมาก นักลงทุนส่วนใหญ่ถือหุ้นไว้เพื่อการลงทุนมากกว่าเก็งกำไร เป็นหุ้นประเภท Defensive การเปลี่ยนแปลงของราคาช้ากว่าการปรับตัวของราคาตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545)

ปัจจัยที่จะช่วยผลักดันผลกำไรให้กับ PTT ในปี 2546 ได้แก่ ความต้องการก๊าซที่เพิ่มขึ้น และธุรกิจปิโตรเคมีที่กำลังฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง อีกทั้งราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้มี

รายได้ที่สูงขึ้นและ ค่าการกลั่นเพิ่มขึ้น ราคาก๊าซหุงต้มสูงขึ้น 48% จากราคาเฉลี่ย 243 เหรียญ/ตัน ในปี 2545 เป็น 360 เหรียญ/ตันในปี 2546 เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นช่วยหนุนรายได้ของบริษัทในปีนี้ ชึ่งกว่านั้น PTT คาดว่าจะสามารถปรับปรุงก๊าซจำนวน 100 ล้านเหรียญต่อปี หรือ 4,200 ล้านบาทต่อปี ในอนาคตตามสัญญา ซึ่งจะทำให้ PTT มีเงินสดและกำไรเพิ่มขึ้น

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แกน คำนวณหลักทรัพย์ PTT รายสัปดาห์ (QPTT.BK:บาท)

แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 2001-2002)

ด้านขวา แกน คำนวณตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ PTT กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา : Reuters (2002 : Online)

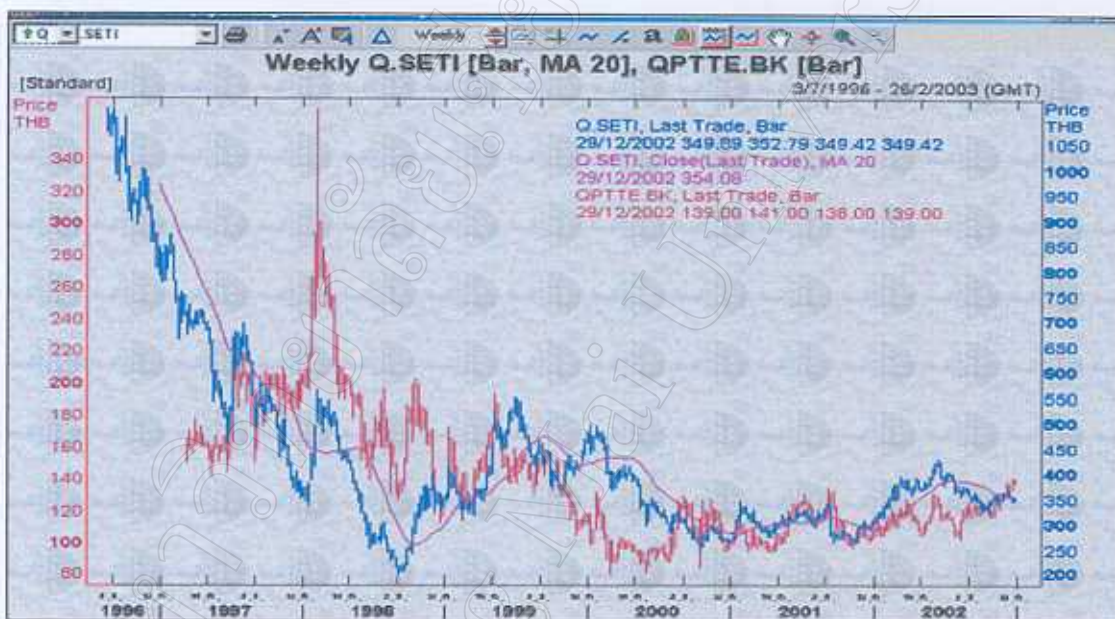
PTT มีฐานะทางการเงินแข็งแกร่ง มีกระแสเงินสดถึง 30,035 ล้านบาท (สามหมื่นสามสิบล้านบาท) หรือ 10.74 บาท/หุ้น คาดว่าบริษัทจะมีกระแสเงินสดไม่น้อยกว่า สามหมื่นล้านบาท/ปี ซึ่งเพียงพอที่จะใช้ในการลงทุนจำนวน 104,918 ล้านบาท (หนึ่งแสนสี่พันเก้าร้อยสิบแปดล้านบาท) ในช่วงปี 2546-2549 (บทวิเคราะห์ของ บจล.กิมเอ็ง, มีนาคม 2546)

4.2.6 บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

PTT. Exploration & Production Public Company Limited ชื่อ ย่อ PTTEP

บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ดำเนินการประกอบธุรกิจด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เพื่อนำพลังงานทั้งจากภายในและภายนอกประเทศมาเพื่อ

คนไทยได้ใช้ประโยชน์ สำหรับปี 2544 แม้ภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไม่มีการขยายขนาดมากนัก และยังคงได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกหลังเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 อันส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ในส่วนของ PTTEP มิได้รับผลกระทบในทันที อันเนื่องจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมส่วนใหญ่ของ PTTEP เป็นก๊าซธรรมชาติ ซึ่งราคาจะปรับตามหลังในระยะเวลาพอสมควร และด้วยเหตุที่ปริมาณการผลิตปิโตรเลียมในปัจจุบันของประเทศไทยยังมีน้อยกว่าความต้องการใช้ภายในประเทศ ดังนั้น PTTEP จึงยังสามารถปรับเพิ่มปริมาณการขายปิโตรเลียมให้มากขึ้นได้ (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แกน ดัชนีหลักทรัพย์ PTTEP รายสัปดาห์ (QPTTE.BK:บาท) แกนบน: เวลา (ปี ค.ศ. 1996-2002)

ด้านขวา แกน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ PTTEP กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา : Reuters (2002 : Online)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 PTTEP มีมูลค่าตลาดรวม 92,199 ล้านบาท (ถ้าหุ้นสองพันหนึ่งร้อยเก้าสิบเก้าล้านบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมเทียบกับหุ้นในกลุ่มพลังงานเป็นร้อยละ 34.62 ยอดขายในปี 2545 คือ 23,676 ล้านบาท (สองหมื่นสามพันหกร้อยเจ็ดสิบหกล้านบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 77,889 ล้านบาท (เจ็ดหมื่นเจ็ดพันแปดร้อยแปดสิบเก้าล้านบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 2.93 อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อ

กำไร (PE) มีค่า 7.03 และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 0.70 เป็นหุ้นประเภท Defensive การเปลี่ยนแปลงของราคาช้ากว่าการปรับตัวของราคาตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545)

PTTEP ประกาศผลการดำเนินงาน 2545 ออกมาเพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับปี 2546 ปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันผลกำไรของบริษัทในปี 2545 คือ ปริมาณการจำหน่ายปิโตรเลียมที่เพิ่มขึ้น 11% ในขณะที่ราคาขายเฉลี่ยลดลงเล็กน้อย 0.5% และปริมาณการจำหน่ายก๊าซที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่มาจากโครงการไพลิน, ยาดานาและเขตากุน ซึ่งปรับเพิ่มขึ้น 57%, 14% และ 63% ตามลำดับ แม้ว่าโครงการหลักบงกชจะมีปริมาณการจำหน่ายลดลงเล็กน้อย ซึ่งเป็นผลมาจากการหมดสัญญาซื้อขายก๊าซส่วนเกินจำนวน มีการคาดการณ์ว่าปริมาณการจำหน่ายก๊าซในปีนี้จะเติบโตอีก 10% จากโครงการไพลินและเขตากุนเป็นหลัก (บทวิเคราะห์ของ บจล.กิมเอ็ง, กุมภาพันธ์ 2546)

4.2.7 บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

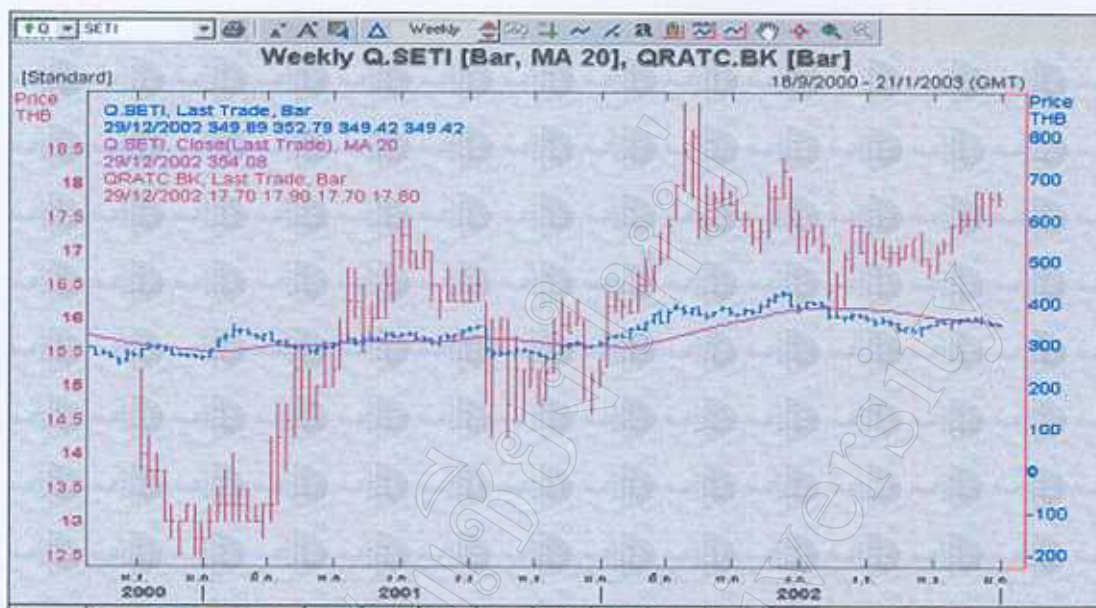
Ratchaburi Electricity Holding Public Company Limited ชื่อย่อ RATCH

บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจในรูปแบบของบริษัท โฮลดิ้ง มีรายได้หลักจากเงินปันผลของบริษัทย่อยเป็นผลตอบแทนการลงทุน ทุนจดทะเบียนเป็น 14,500 ล้านบาท (หนึ่งหมื่นสี่พันห้าร้อยล้านบาท)

RATCH ถือหุ้น ของ บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีทุนจดทะเบียน 16,000 ล้านบาท (หนึ่งหมื่นหกพันล้านบาท) โดยบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี ได้รับโอนทรัพย์สินของโครงการ โรงไฟฟ้าราชบุรี จาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หลังจากได้รับโอนโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมทั้ง 3 ชุด ดังกล่าวแล้ว จะทำให้บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด เป็นบริษัทเอกชนที่มีโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีรายได้หลักจากการผลิตไฟฟ้าขายให้กับ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะยาว 25 ปี

นอกจากนี้ RATCH ยังถือหุ้น ร้อยละ 100 ของบริษัท ราชบุรีพลังงาน จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าลงทุนในธุรกิจตามแผนการดำเนินงานซึ่งเน้นการลงทุนในกิจการไฟฟ้าในประเทศเป็นหลัก อันเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้น (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 RATCH มีมูลค่าตลาดรวม 50,607 ล้านบาท (ห้าหมื่นหกพันเจ็ดล้านบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมเทียบกับหุ้นในกลุ่มพลังงานเป็นร้อยละ 19.01 ยอดขายในปี 2545 คือ 19,363 ล้านบาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันสามร้อยหกสิบสามล้านบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 60.78 ล้านบาท (หกสิบล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 1.28 อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร (PE) มีค่า 6.88

แกนนั่ง: ด้านซ้าย แทน ดัชนีหลักทรัพย์ RATCH รายสัปดาห์ (QRATC.BK:บาท) แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 2000-2002)

ด้านขวา แทน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ RATCH กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา : Reuters (2002 : Online)

และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 0.30 ซึ่งถือว่าต่ำมาก นักลงทุนส่วนใหญ่ถือหุ้นไว้เพื่อการลงทุนมากกว่าเก็งกำไร เป็นหุ้นประเภท Defensive การเปลี่ยนแปลงของราคาช้ากว่าการปรับตัวของราคาตลาด (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545) RATCH ประกาศผลการดำเนินงานไตรมาส 3 ปี 2545 เพิ่มขึ้น 15% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปี 2544 รายได้ของบริษัทคงเติบโตถึง 56% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปี 2544 เป็นผลจากบริษัทมีชั่วโมงการจ่ายกระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับมอบโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วมชุดที่ 1 และ 2 มาตั้งแต่เดือนเมษายนปี 2545 เทียบกับ ปี 2544 ซึ่งมีเพียงโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนแค่ 2 โรงเท่านั้น และโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วมชุดที่ 3 กำลังการผลิต 725 เมกกะวัตต์ มีการส่งมอบเมื่อต้นเดือนตุลาคม 2545 ทำให้บริษัทกลายเป็นผู้ผลิตไฟฟ้ารายใหญ่ที่สุดของประเทศมีกำลังการผลิตเต็มที่ 3,645 เมกกะวัตต์ หรือคิดเป็นประมาณ 15% ของกำลังการผลิตรวมทั้งประเทศ (บทวิเคราะห์ของ บจล. กิมเิ่ง, พฤศจิกายน 2545)

4.2.8 บริษัท สยามสหบริการ จำกัด (มหาชน)

Siam United Services Public Company Limited ชื่อย่อ SUSCO

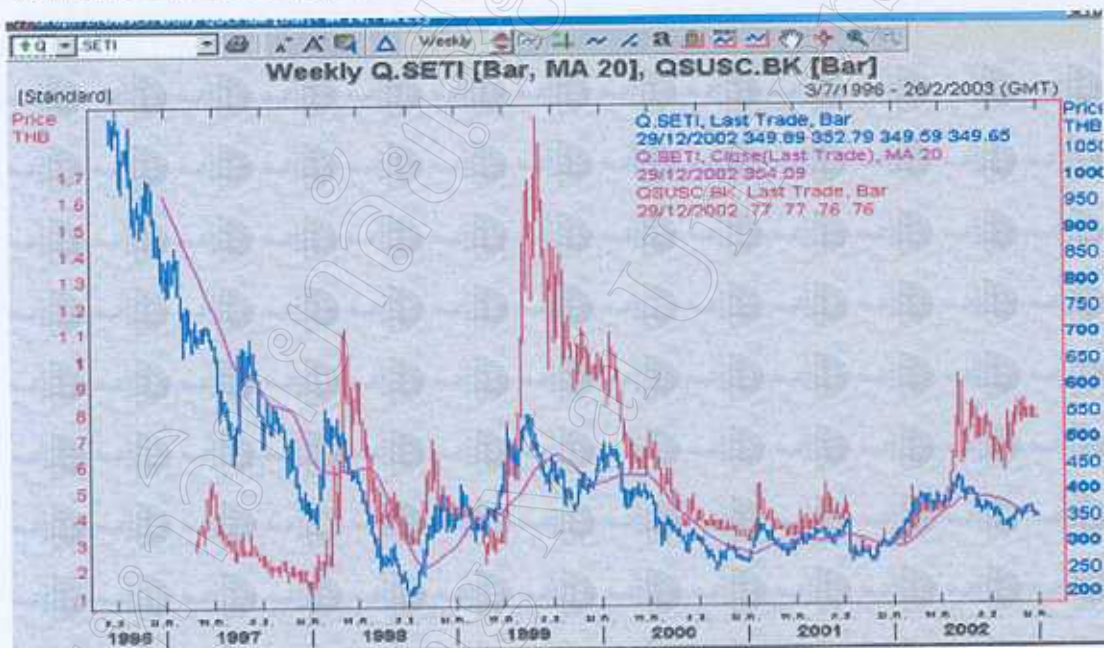
บริษัท สยามสหบริการ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเบนซิน คีเซล และน้ำมันหล่อลื่นภายใต้เครื่องหมายการค้ารูปหยดน้ำมันและเครื่องหมาย "SUSCO" สำหรับน้ำมันหล่อลื่นนั้น จำหน่ายน้ำมันผ่านสถานีบริการน้ำมันภายใต้เครื่องหมายการค้า "SUSCO" และจำหน่ายไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เป็นผู้ใช้โดยตรง ทั้งในภาคขนส่งและบริการ รวมทั้งจำหน่ายให้แก่ผู้ค้าน้ำมันรายอื่นซึ่งนำน้ำมันไปจำหน่ายสู่ผู้บริโภคอีกทอดหนึ่ง

SUSCO มีทุนจดทะเบียน 5,000 ล้านบาท (ห้าพันล้านบาท) แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 500 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ส่วนทุนที่ชำระแล้วของบริษัทฯ มีจำนวน 1,770 ล้านบาท (หนึ่งพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบเจ็ดล้านบาท) แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 177 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท นอกจากนี้ SUSCO ยังมีบริษัทร่วมสองบริษัทได้แก่ บริษัท สยามมงคลเดินเรือ จำกัด และบริษัท เอส เอ็น เทอร์มินัล จำกัด (ร้อยละ 37.43 และร้อยละ 40.00 ของทุนที่ชำระแล้วของบริษัทดังกล่าว ตามลำดับ) และมีบริษัทย่อยหนึ่งบริษัทได้แก่ บริษัท น้ำมันสยามมงคล จำกัด (ร้อยละ 99.98 ของทุนที่ชำระแล้ว) (คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2545 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติให้บริษัทลดทุนจดทะเบียนจาก 10 บาทเหลือ 5 บาท เพื่อล้างขาดทุนสะสม ซึ่งส่งผลให้ทุนจดทะเบียนของบริษัทลดลงจาก 1,770 ล้านบาท (หนึ่งพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบเจ็ดล้านบาท) เหลือ 885 ล้านบาท (แปดร้อยแปดสิบห้าล้านบาท) ซึ่งทำให้ขาดทุนสะสมของบริษัทลดลงจาก 965 ล้านบาท (เก้าร้อยหกสิบห้าล้านบาท) เหลือเพียง 80 ล้านบาท (แปดสิบล้านบาท) (บทวิเคราะห์ของ บจล.กิมเฮ็ง, กรกฎาคม 2545)

ข้อมูลสรุป ณ ธันวาคม 2545 SUSCO มีมูลค่าตลาดรวม 683.43 ล้านบาท (หกร้อยแปดสิบสามล้านสี่แสนสามหมื่นบาท) คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าตลาดรวมเทียบกับหุ้นในกลุ่มพลังงานเป็นร้อยละ 0.26 ยอดขายในปี 2545 คือ 2,365.60 ล้านบาท (สองพันสามร้อยหกสิบห้าล้านบาท) มูลค่าสินทรัพย์รวม คือ 1,763.60 ล้านบาท (หนึ่งพันเจ็ดร้อยหกสิบสามล้านหกแสนหมื่นบาท) อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (PB) มีค่า 0.847 อัตราส่วนราคาซื้อขายต่อกำไร (PE) มีค่า 190 และค่าเบต้าที่ได้มีค่า 1.25 เป็นหุ้นประเภท Aggressive การเปลี่ยนแปลงของราคาเร็วกว่าการปรับตัวของราคาตลาด นักลงทุนส่วนใหญ่ถือหุ้นไว้เพื่อการเก็งกำไร (ศูนย์การเงินและการลงทุน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545) SUSCO ได้ดำเนินนโยบายลดขนาดธุรกิจลง โดยได้ทำการปิดสถานีน้ำมัน ซึ่งไม่ทำกำไรลงทำให้จำนวนสถานีน้ำมันลดลงจากประมาณ 200 สถานี

เมื่อต้นปี 2544 เหลือเพียง 151 สถานี เมื่อต้นปี 2545 และลดเหลือ 132 สถานีในเดือน ตุลาคม 2545 ปัจจุบัน มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ 1% ทั้งนี้เป็นเพราะบริษัทเลือกที่จะเจาะตลาดเฉพาะเจาะจงและมียอดขายเป็นน้ำมันดีเซลประมาณ 80% ของยอดขายรวม โดยเน้นที่ภาคใต้เป็นหลัก การลดสถานีน้ำมันลงทำให้บริษัทบริหารงานได้คล่องตัวมากขึ้น ทำให้ความสามารถในการทำกำไรมีสูงขึ้น ในส่วนของช่องทางการจำหน่ายอื่นนอกจากสถานีน้ำมันแล้ว บริษัทได้ลดปริมาณการขายลงทั้งช่องทางการจำหน่ายตรงและตลาด โรงงานอุตสาหกรรม โดยเน้นลูกค้าที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงเป็นหลัก แทนที่จะเน้นขายเอาปริมาณ ซึ่งจากผลดังกล่าวทำให้บริษัทสามารถกลับมามีกำไรได้ (บทวิเคราะห์ของ บจล. กิมเอ็ง, ตุลาคม 2545)

แกนตั้ง: ด้านซ้าย แทน ดัชนีหลักทรัพย์ SUSCO รายสัปดาห์ (QSUSC.BK:บาท) แกนนอน: เวลา (ปี ค.ศ. 1996-2002)

ด้านขวา แทน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายสัปดาห์ (Q.SETI: บาท)

รูปที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาหลักทรัพย์ SUSCO กับ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา : Reuters (2002 : Online)

SUSCO ประกาศผลการดำเนินงานปี 2545 ออกมามีกำไรสุทธิ 138 ล้านบาท พลิกจากขาดทุนสุทธิ 63 ล้านบาทจากเมื่อปี 2544 เนื่องจากบริษัทมีการบันทึกผลกำไรพิเศษจากการประนอมหนี้จำนวน 113 ล้านบาท หากไม่รวมรายการพิเศษดังกล่าว บริษัทจะยังคงมีกำไรปกติอยู่ 50 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนที่มีผลขาดทุนปกติ 56 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลดีจากนโยบายในการปิดสถานีน้ำมันที่ไม่ทำกำไร (บทวิเคราะห์ของ บจล.กิมเอ็ง, มีนาคม 2546)